



# פרשת המן

סגולה נפלאה לפרנסה טובה, לקראה בכל יום שנים מקרא ואחד תרגום. ובפרט ביום שלישי של פרשת בשלח.

## מקור הקריאה

בספר תשב"ץ קטן לרבנו שמשון בר צדוק, תלמיד מהר"ם מרוטנבורג (סימן רנו), כתב בשם רבותינו בתלמוד ירושלמי: כל האומר פרשת המן בכל יום, מוכטח הוא שלא יתמעטו מזונותיו, ואני ערב. ע"כ. והזכיר באחרונים. [ואמנם בירושלמי שלפנינו אין זה מופיע, אולם נאמנים עלינו דברי הפוסקים שהעתיקוהו, וכבר נודע שכמה דברים המוזכרים בשם הירושלמי אינם אצלנו. ואכמ"ל].

ורבנו בחיי (שמות טז, טז) כתב: וקבלה ביד חכמים כי כל האומר פרשת המן בכל יום מוכטח לו שלא יבא לעולם לידי חסרון מזונות. ע"כ.

## טעם הקריאה

הטור (סימן א) כתב: טוב לומר פרשת המן. ע"כ. וכתב הבית יוסף: ופרשת המן כדרי שיאמין שכל מזונותיו באין לו בהשגחה. ע"כ. וכתב בספר אור המאיר (פרשת בהעלותך): ולזה תיקנו לנו לומר פרשת המן בכל יום, בכדי לחזק הבטחון, ולשים על לב שכבר היה לעולמים שירד להם לחם משמים, וגם עתה אל יטריח נפשו רק ללחם, כי אין מעצור לה' להושיע. ע"ש.

רבנו חיים פאלאג'י בספר רוח חיים (סימן א אות כח) נתן טעם לדבר כי כיון שקורא פרשת המן ששם נאמר 'ונחנו מה', שמשוה ואהרן נהגו במידת הענוה, ומשם ילמד האדם להיות נדהג במידת הענוה, ובוה יהיה ניצול מן העניות, כמו"ש חז"ל (ע' שבת לג.). ע"כ.

## שנים מקרא ואחד תרגום

בספר דרך ישרה כתב: סגולת פרשת המן לאומרה "שנים מקרא ואחד תרגום". וכן כתב בספר שבט מוסר (פרק מ) בשם המקובלים, וכן כתב רבנו חיים פאלאג'י בספר עתרת החיים (סימן א).

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתזמין פרנסה לכל עמך בית ישראל, ופרנסתי ופרנסת אנשי ביתי בכללם, בנחת ולא בצער, בכבוד ולא בזוי, בהתר ולא באסור, כדי שנוכל לעבד עבודתך וללמד תורתך, כמו שזנת לאבותינו מן במדבר בארץ ציה וערבה, ככתוב בתורתך:

[לתשומת הלב, יש לקרוא את הפסוק פעמיים, ואת התרגום פעם אחת].

תרעמותכון אלהן על מימרא דיי: ויאמר משה אל-אהרן אמר אל-כל-עדת בני ישראל קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנתיכם: ואמר משה לאהרן, אמר לכל פנשתא דבני ישראל קריבו קדם יי, ארי שמיען קדמוהי תרעמותכון: ויהי כדבר אהרן אל-כל-עדת בני-ישראל ויפנו אל-המדבר והנה כבוד יהוה נראה בעיני: ויהוה פד מליל אהרן עם כל פנשתא דבני ישראל, ואתפניו למדברא, והא יקרא דיי אתגלי בענא: וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: שמעתי את-תלונת בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו-לחם וידעתם כי אני יהוה אלהיכם: שמיע קדמי ית תרעמת בני ישראל, מליל עמהון למימר בין שמשיא תיכלון בסרא ובצפרא תשבועון לחמא, ותדעון ארי אנא יי אלהכון: ויהי בערב ותעל השלו ותכס את-המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה: ויהוה ברמשא וסליקת סליו וחספת ית משריתא, ובצפרא הות נחת טלא, סחור סחור למשריתא: ותעל שכבת הטל והנה על-פני המדבר דק מחספס דק כפפר על-הארץ: וסליקת נחת טלא, והא על אפי מדברא דעדק מקלף, דעדק כגיר כגלידא על ארעא: ויראו בני-ישראל ויאמרו איש אל-אחיו

ויאמר יהוה אל-משה הנני ממטיר לכם לחם מן-השמים ויצא העם ולקטו דבר-יום ביום למען אנסנו הילך בתורת אס-לא: ואמר יי למשה, הא אנא מחית לכוון לחמא מן שמיא, ויפקון עמא וילקטון פתגם יום ביומה, בדיל דאנסון היתהכון באורתי אס לא: והיה ביום הששי והכינו את אשר-יביאו והיה משנה על אשר-ילקטו יום יום: והיה ביום שתיתא ויתקנון ית די ייתון, והיה על חד תרין על דילקטון יום יום: ויאמר משה ואהרן אל-כל-בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים: ואמר משה ואהרן לכל בני ישראל, ברמשא, ותדעון ארי יי אפיק יתכון מארעא דמצרים: ובקר וראיתם את-כבוד יהוה בשמעו את-תלנתיכם על-יהוה ונחנו מה כי תלינו עלינו: ובצפרא, ותחזון ית יקרא דיי, פד שמיען קדמוהי ית תרעמותכון על מימרא דיי, ונחנא מא ארי אתרעמתון עלנא: ויאמר משה בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע בשמע יהוה את-תלנתיכם אשר-אתם מלינם עליו ונחנו מה לא-עלינו תלנתיכם כי על-יהוה: ואמר משה בדין יי לכוון ברמשא בסרא למיכל ולחמא בצפרא למסבע, פד שמיען קדם יי ית תרעמותכון די אתון מתרעמין עלוהי, ונחנא מא, לא עלנא

מִן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה־הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא  
הֵלֶחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לֶאֱכֹלָהּ: וַחֲזוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲמָרוּ  
גֹבֵר לֶאֱחֹוּיָהּ מִנָּא הוּא, אָרִי לֹא יָדְעוּ מַה הוּא, וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן  
הוּא לַחֲמָא דִּי יֵהֵב יִי לְכוּן לְמִיכַל: זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה  
לְקַטְו מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ עֹמֵר לְגִלְגֻלַּת מִסְפָּר נַפְשֹׁתֵיכֶם  
אִישׁ לְאִשֶׁר בָּאֵהֶלוּ תִקְחוּ: דִּין פִּתְגָמָא דִּי פִקִּיד יִי לְקִוטְו מִנָּה  
גֹבֵר לְפִוּם מִיכְלָה, עֲמָרָא לְגִלְגֻלַּתָא מִנָּן נַפְשֹׁתֵיכוֹן, גֹבֵר לְדִי  
בְמִשְׁפָּנָה תִסְבוּן: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמֵּרְבֵּה  
וְהַמְמַעִיט: וַעֲבָדוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַלְקִטְו, דְּאִסְגִּי וְדֹאֲזַעַר: וַיִּמְדּוּ  
בְעֹמֵר וְלֹא הִעֲדִיף הַמֵּרְבֵּה וְהַמְמַעִיט לֹא הִחֲסִיר אִישׁ לְפִי־  
אֲכָלוּ לְקִטְו: וְכָלוּ בְעוֹמְרָא, וְלֹא אוֹתַר דְּאִסְגִּי, וְדֹאֲזַעַר לֹא חֲסִיר,  
גֹבֵר לְפִוּם מִיכְלָה לְקִטְו: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אֶל־יוֹתֵר  
מִמֶּנּוּ עַד־בְּקָר: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן, אָנֹשׁ לֹא יִשְׂאֵר מִנָּה עַד  
צִפְרָא: וְלֹא־שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה וַיּוֹתֵרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד־בְּקָר  
וַיִּרְם תּוֹלְעִים וַיִּבְאֵשׁ וַיִּקְצַף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה: וְלֹא קִבִּילוּ מִן  
מֹשֶׁה, וַאֲשָׁרוּ גִבְרִיא מִנָּה עַד צִפְרָא, וַרְחֵשׁ רִיחֶשׂא וּסְרִי, וַרְגִזוּ  
עֲלֵיהוֹן מֹשֶׁה: וַיִּלְקְטוּ אוֹתוֹ בְּבִקָר בְּבִקָר אִישׁ כַּפִּי אֲכָלוּ וַחֵם  
הַשָּׁמֶשׁ וַנְּמָס: וַלְקִטְו יִתָּה בְּצִפְרָא בְּצִפְרָא גֹבֵר כְּפִוּם מִיכְלָה, וּמָא  
דְּמִשְׁתַּאֲר מִנָּה עַל אִפִּי חֲקֻלָא, כִּד חֲמָא עֲלוּהִי שְׁמָשׂא פֶּשֶׁר:  
וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי לְקִטְו לַחֵם מִשְׁנֵה שְׁנֵי הָעֹמֵר לְאַחַד וַיִּבְאוּ  
כָּל־נְשִׂאֵי הָעֵדָה וַיִּגִּידוּ לְמֹשֶׁה: וַהֲוֵה בְיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה, לְקִטְו  
לַחֲמָא עַל חַד תְּרִין, תְּרִין עֲמָרִין לְחַד, וְאוֹתוֹ כָּל רִבְרָבִי כְנֻשְׁתָּא,  
וַחֲוִיאוּ לְמֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דָּבַר יְהוָה שְׁבֹתוֹן  
שְׁבֹת־קֹדֶשׁ לִיהוָה מִחֵר אֵת אֲשֶׁר־תֹּאפּוּ אִפּוֹ וְאֵת אֲשֶׁר־  
תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוֹ וְאֵת כָּל־הָעֲדָף הַנִּיחֹו לָכֶם לְמִשְׁמַרַת עַד־  
הַבְּקָר: וַאֲמַר לְהוֹן הוּא דִּי מְלִיל יִי, שְׁבֹתָא שְׁבֹת קוֹדֶשׁא קֳדָם יִי  
מִחֵר, יֵת דִּי אֲתוֹן עֲתִידִין לְמִפָּא אִפּוֹ, וְיֵת דִּי אֲתוֹן עֲתִידִין לְבִשְׂלָא  
בְשִׁילוֹ, וְיֵת כָּל מוֹתְרָא אֲצַנְעוּ לְכוּן לְמִטְרָא עַד צִפְרָא: וַיִּנְיַחוּ  
אוֹתוֹ עַד־הַבְּקָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וְרַמָּה לֹא־  
הִיִּתָּה בּוֹ: וַאֲצַנְעוּ יִתָּה עַד צִפְרָא כְּמָא דְּפִקִּיד מֹשֶׁה, וְלֹא סְרִי,  
וְרִיחֶשׂא לֹא הָוֹת בָּהּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכָלְהוּ הַיּוֹם כִּי־שְׁבֹת  
הַיּוֹם לִיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאָהוּ בְשׂוּדָה: וַאֲמַר מֹשֶׁה אֲכָלוּהִי

יּוֹמָא דִּין, אָרִי שְׁבֹתָא יּוֹמָא דִּין קֳדָם יִי, יּוֹמָא דִּין לֹא תִשְׁכַּחְנָה  
בְּחֻקָּלָא: שְׁשֹׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבֹת לֹא  
יִהְיֶה־בוֹ: שְׁתָּא יּוֹמִין תִּלְקַטְנָה, וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שְׁבֹתָא לֹא יִהְיֶה  
בָּהּ: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִצְאוּ מִן־הָעֵם לְלִקְטוּ וְלֹא מִצְאוּ:  
וַהֲוֵה בְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה, נִפְקוּ מִן עֲמָא לְמִלְקֻט, וְלֹא אֲשַׁכְחוּ:  
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אַנָּה מֵאַנְתֶּם לְשֹׁמֵר מִצְוֹתַי  
וַתּוֹרַתִּי: וַאֲמַר יִי לְמֹשֶׁה, עַד אִימְתִי אֲתוֹן מְסַרְבִּין לְמִטְרָא פִקוּרִי  
וְאוֹרְתִי: רְאוּ כִּי־יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשְׁבֹּת עַל־כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם  
בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לַחֵם יּוֹמִים שְׁבוֹן אִישׁ תַּחְתּוֹ אֶל־יִצְאֵא אִישׁ  
מִמְקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: חֲזוּ, אָרִי יִי יֵהֵב לְכוּן שְׁבֹתָא, עַל כֵּן הוּא  
יֵהֵב לְכוּן בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה לַחֵם תְּרִין יּוֹמִין, תִּיבּוּ אָנֹשׁ תַּחְוֹתוּהִי,  
לֹא יְפוּק אָנֹשׁ מֵאַתְרָה בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה: וַיִּשְׁבֹּתוּ הָעָם בַּיּוֹם  
הַשְּׁבִיעִי: וַנְּחֹו עֲמָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה: וַיִּקְרְאוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־  
שְׁמוֹ מִן וְהוּא כְזָרַע גֹּד לְכוּן וְטַעְמוֹ כְּצִפְתִּית בְּדִבְשׁ: וַיִּקְרוּ  
בֵּית יִשְׂרָאֵל יֵת שְׁמָה מִנָּא, וְהוּא כְּבַר זָרַע גֹּדָא חֲנוּר, וְטַעְמָה  
כְּאִסְקָרִיטוֹן בְּדִבְשׁ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה  
מְלֹא הָעֹמֵר מִמֶּנּוּ לְמִשְׁמַרַת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יִרְאוּ אֶת־  
הֵלֶחֶם אֲשֶׁר הֵאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם בְּמִדְבָר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ  
מִצְרַיִם: וַאֲמַר מֹשֶׁה, דִּין פִּתְגָמָא דִּי פִקִּיד יִי, מְלִי עֲמָרָא מִנָּה  
לְמִטְרָא לְדִרְיִכוֹן, בְּדִיל דִּיחֲזוֹן יֵת לַחֲמָא דִּי אוֹכְלִית יִתְכוֹן  
בְּמִדְבָרָא, בְּאִפְקוּתִי יִתְכוֹן מֵאֶרֶץ דְּמִצְרַיִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־  
אַהֲרֹן קַח צִנְצֻנַת אַחַת וְתֵן־שָׁמָּה מְלֹא־הָעֹמֵר מִן וְהִנֵּחַ אוֹתוֹ  
לְפָנַי יְהוָה לְמִשְׁמַרַת לְדֹרֹתֵיכֶם: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן, סַב  
צְלוּחִית חֲדָא וְהֵב תְּמָן מְלִי עֲמָרָא מִנָּא, וַאֲצַנַע יִתָּה קֳדָם יִי  
לְמִטְרָא לְדִרְיִכוֹן: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּנְיַחְהוּ אַהֲרֹן  
לְפָנַי הָעֵדֻת לְמִשְׁמַרַת: כְּמָא דִּי פִקִּיד יִי לְמֹשֶׁה, וַאֲצַנַעַה אַהֲרֹן  
קֳדָם סְהִדוּתָא לְמִטְרָא: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲכָלוּ אֶת־הַמֶּן אַרְבַּעִים  
שָׁנָה עַד־בָּאֵם אֶל־אֶרֶץ נוֹשְׁבַת אֶת־הַמֶּן אֲכָלוּ עַד־בָּאֵם  
אֶל־קִצָּה אֶרֶץ כְּנַעַן: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲכָלוּ יֵת מִנָּא אַרְבַּעִין שָׁנִין,  
עַד דְּעֵלוּ לְאַרְעָא יִתְכַתָּא, יֵת מִנָּא אֲכָלוּ עַד דְּאוֹתוֹ לְסִיפֵי אַרְעָא  
דְּכְנַעַן: וְהָעֹמֵר עֲשׂוּרִית הָאִיפָה הוּא: וְעֲמָרָא, חַד מִן עֲסָרָא  
בְּתַלְת סָאִין הוּא:

אַתָּה הוּא יִי לְבִדְדָה, אַתָּה עֲשִׂית אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם, הָאֶרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיָּמִים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאַתָּה  
מַחִיָּה אֶת־כָּלֶם. וְכַשֶּׁם שְׁעֲשִׂית נַפְסִים וְנַפְלְאוֹת גְּדוּלִים תְּמִיד עִם אֲבוֹתֵינוּ - בְּמִדְבָר הַמְטַרְתָּ לָהֶם לָחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, וּמִצּוֹר  
הַחֲלָמִישׁ הוֹצֵאתָ לָהֶם מֵיָם, וְנָתַתָּ לָהֶם כָּל־צָרְכֵיהֶם, וְשִׁמְלַתָּם לֹא־בְלַתָּה מֵעֲלֵיהֶם, כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶּיךָ הַעֲצוּמִים  
תְּזוּנְנוּ וְתַפְרִנְסֵנוּ וְתַכְלִפְלֵנוּ, וְתַסְפִּיק לָנוּ כָּל־צָרְכֵינוּ וְצָרְכֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְרַבִּים בְּמַלּוּי וּבְרוּחַ, כְּלֵי טָרַח וְעִמְלָא גְּדוּל,  
מִתַּחַת יָדְךָ הַנְּקִיָּה, וְלֹא מִתַּחַת יָדֵי בָשָׂר וָדָם.

וַיְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׁתַּכִּיִן לִי וְלְאֲנָשֵׁי בֵּיתִי כָּל־מַחְסוּרֵינוּ, וְתִזְמִין לָנוּ כָּל־צָרְכֵינוּ, וְלְכָל־יּוֹם וַיּוֹם מַחִינֵינוּ  
דִּי מַחְסוּרָנוּ, וְלְכָל־שַׁעָה וְשַׁעָה מִשְׁעוֹתֵינוּ דִּי סְפוּקָנוּ, וְלְכָל־עֲצָם מֵעֲצָמֵינוּ דִּי מַחִינָנוּ, כִּיִּדְךָ הַטּוֹבָה וְהַרְחֵבָה, וְלֹא כְּמַעוֹט  
מִפְּעֻלָּנוּ וְקִצֵּר חֲסִידֵינוּ וּמְזַעַר גְּמוּלָנוּ. וַיְהִי מְזוּנּוֹתִי, וּמְזוּנּוֹת אֲנָשֵׁי בֵּיתִי וְזָרַע וְזָרַעִי, מְסוּרִים כִּיִּדְךָ וְלֹא בְּיַדִּי בָשָׂר וָדָם.  
עֵינַי־כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ. וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח אֶת־יָדְךָ. וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רְצוֹן: אָמֵן, נִצַּח סֵלָה וְעַד. יְהִי לְרְצוֹן  
אִמְרֵי פִי, וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ. יִי צוּרִי וְגֹאֲלִי: